

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eu mă consider fiu al lașului, pentru că acolo am crescut și m-am format, până am plecat în lume.

De Burdujeni nu-mi aduc aminte decât vag de tot; niște frânturi de amintiri. Prima imagine care mi-a rămas e din timpul războiului cu turcii, din 1877. Tatăl meu, fiind militar, a plecat în război și îmi amintesc jalea din casă cu ocazia acestui eveniment. Aceste lucruri le-am descris în *Scrisorile tatii*.

Pe urmă îmi aduc aminte cum ședeam cu toții ai casei în jurul unei lămpi cu abajur verde și făceam scamă*. Pe vremea aceea, nu era vată pentru pansamente, ca astăzi, ci scamă. Toți ai casei făceau scamă, ce se trimitea la Crucea Roșie. De atunci am o amintire pe care am descris-o, dar e bine s-o repet în două cuvinte: îmi aduc aminte cum poștașul aduce într-o zi un mic pachet. Îl primesc eu și-l duc mamei. Era în el ceasul tatii. Eu nu-mi dădeam seama, pentru că eram prea mic, dar o văd pe mama că începe să plângă: credea că a fost ucis în război și în acel pachet se trimiteau familiei lucrurile găsite la el.

A doua zi a venit o scrisoare de la tata și, natural, cu aceasta bucuria pentru întreaga familie. E o scenă care mi-a rămas din primii ani ai copilăriei. [...]

Clasele primare le-am făcut bineînțeles la Iași și în clasa a doua primară am avut de profesor chiar pe celebrul scriitor Ion Creangă. Eram prea mic, dar mi-l aduc bine aminte: un om gros și gras, cu o pălărie mare gri; mișca mult, sufla greu și se ștergea mereu cu o batistă mare de popă. După cum știți, a fost și el preot și prieten cu preotul Enăchescu, cu care a lucrat împreună *Învățătorul copiilor**.

Și ce mi-a rămas în minte știu că saluta pe copii, pe când ceilalți dascăli nici nu se uitau la ei. De câte ori îl salutam, el își scotea pălăria lui cea mare și noi, pentru asta, treceam de zece ori prin fața lui.

Îi plăceau copiii și știu asta pentru că prin clasa a patra primară nu-l mai aveam pe el – ședeam în Sărărie, pe când el ședea în Țicău. Pe panta aceea ne dădeam cu sâniuța și treceam chiar prin fața casei lui. El ieșea în poartă îmbrăcat într-un fel de cațaveică* de vulpe și uneori se suia cu noi în sanie și ne arăta cum trebuie să cârmuim; nu se supăra deloc când se răsturna sania cu noi și cu el. [...]

Domnilor, am trăit în mediul lașului și cei care n-au trăit în Iași greu își pot da seama de acea atmosferă ieșeană. Am trecut și eu pe sub „plopii fără soț”. Am visat și eu la Grădina Copoului; chiar sub teiul lui Eminescu. Am văzut pe Eminescu; n-am vorbit cu el, pentru că eram copil. [...]

Și astăzi când mă duc la Iași, când și când, cu adevărată voluptate cutreier străzile lașului, oprindu-mă la fiecare colț, căci îmi aduc aminte locurile unde am copilărit și întreaga istorie a lașului.

Jean Bart, *Mărturisiri literare*

*scamă – (învechit, cu sens colectiv) fire destrămate dintr-o pânză uzată, scămoșate și întrebuițate la pansamente

*Învățătorul copiilor – abecedar scris de Ion Creangă și de Gh. Enăchescu

*cațaveică – haină lungă

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în două cuvinte*. **6 puncte**
2. Menționează titlul lucrării în care Jean Bart evocă atmosfera din familia sa, ca urmare a plecării tatălui în război, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o stare trăită de autor la revenirea în Iași, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care scrisoarea tatălui creează bucurie familiei. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea lui Ion Creangă față de copii, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă e importantă sau nu implicarea civică în perioadele de criză, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Mărturisiri literare* de Jean Bart, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

În București, la Leonida.

O odaie modestă de mahala. [...] la dreapta, o ușă; la stânga, o fereastră. De-o parte și de alta a scenei, câte un pat de culcare. În mijlocul odăii, o masă împrejurul căreia sunt așezate scaune de paie. Pe masă, o lampă cu gaz; pe globul lămpii un abat-jour cusut pe canava*. În planul întâi, la stânga, o sobă cu ușa deschisă și cu câțiva tăciuni pâlpâind. Leonida e în halat, în papuci și cu scufia de noapte; Efimița în camizol*, fustă de flanelă roșie și legată la cap cu tulpan alb. Amândoi șed de vorbă la masă.*

SCENA I

LEONIDA: Așa cum îți spusei, mă scol într-o dimineată și, știi obiceiul meu, pui mâna întâi și-ntâi pe *Aurora democratică*, să văz cum mai merge țara. O deschiz... și ce citesc? Uite, țin minte ca acum: „11/23 Făurar...”.

I. L. Caragiale, *Conu Leonida față cu reacțiunea*

*abat-jour – (în franceză, în original) *abajur* – dispozitiv fixat în jurul unei lămpi, destinat să dirijeze lumina într-o anumită direcție

*canava – țesătură rară din fire groase de bumbac, folosită pentru broderii

*camizol – haină de casă scurtă, cu mâneci, pe care o purtau femeile

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a personajului într-un text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.